

I Z V J E Š T A J
**O PRAĆENJU I PROCJENI EFIKASNOSTI DONATORSKE POMOĆI U
SEKTORU PRAVDE U BOSNI I HERCEGOVINI U 2023. GODINI**

SADRŽAJ

---

1. UVOD.....	1
1.1 ZNAČAJ UNAPREĐENJA EFIKASNOSTI DONATORSKE POMOĆI	1
1.2 METODOLOGIJA PROCJENE	2
2. PROCJENA EFIKASNOSTI POMOĆI	3
2.1 PRINCIP: „VLASNIŠTVO“	3
2.2 PRINCIP: „PRILAGODBA“	7
2.3 PRINCIP: „USKLAĐENOST“.....	8
2.4 PRINCIP: „UPRAVLJANJE USMJERENO PREMA REZULTATIMA“.....	9
2.5 PRINCIP: „UZAJAMNA ODGOVORNOST“	11
3. ZAKLJUČCI	13
4. MJERE I PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE EFIKASNOSTI DONATORSKE POMOĆI U SEKTORU PRAVDE U BIH.....	15

1. UVOD

Izvještaj o praćenju i procjeni efikasnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini (BiH) rezultat je međusobne saradnje institucija sektora pravde u BiH u oblasti koordiniranja donatorske pomoći.

Svrha izrade izvještaja je izvršiti procjenu efikasnosti donatorske pomoći koja se pruža institucijama sektora pravde u BiH.

Cilj izrade izvještaja je pružiti informacije rukovodstvu institucija sektora pravde u BiH i široj javnosti u BiH o trenutnom stepenu efikasnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH i dati preporuke za unapređenja.

1.1 Značaj unapređenja efikasnosti donatorske pomoći

Reforme u sektoru pravde u BiH se znatnim dijelom oslanjaju na donatorsku pomoć. Razlog tome je ograničenost budžetskih sredstava institucija sektora pravde u BiH, sporost u reformama javne uprave na uspostavi sistema za planiranje, kao i potreba za unapređenjem institucija sektora pravde u BiH znanjem i neophodnim resursima.

S obzirom na negativna globalna makroekonomска kretanja i prateću inflaciju, što se odražava na dodatno ograničavanje resursa za neophodne reforme u BiH, procjenjuje se da će buduće reforme u sektoru pravde u BiH zahtijevati zнатне resurse iz dostupne donatorske pomoći.

Podrška unapređenju efikasnosti u sektoru pravde u BiH posmatra se kroz rezultate koje pravosudni sistem postiže u ostvarivanju svojih strateških ciljeva, kao i način na koji se upravlja donatorskom pomoći, a da to bude shodno ciljevima Unije.

Kako bi se iskazala odgovornost u korištenju resursa i napredak na implementaciji reformi važno je postići visok stepen efikasnosti donatorske pomoći, shodno principima efikasnosti pomoći iz Pariške deklaracije.

Koordiniranje i upravljanje donatorskom pomoći treba ojačati na nekoliko područja. Osim strateškog upravljanja i koordinacije, potrebno je ojačati nacionalne kapacitete za programiranje, implementaciju pomoći i upravljanje projektnim ciklusom radi postizanja veće efikasnosti i transparentnosti.

Kada je riječ o raspodjeli donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH treba uzeti u obzir sljedeće: broj institucija sektora pravde u BiH s uvećanim potrebama i zahtjevima za resursima radi implementacije reformi u sektoru pravde u BiH, umanjene dostupnosti i mogućnosti korištenja donatorskih sredstava, nerazvijen sektorski pristup, slaba i nedovoljna koordinacija između institucija sektora pravde u BiH, što ima za posljedicu neusklađeno i samostalno djelovanje. Iz navedenog proizlazi zaključak kako je učinkovitost raspodjele, apsorpcije i korištenja pomoći sektoru pravde u BiH od izuzetnog značaja za uspjeh reformi.

Sveukupnost institucija u Bosni i Hercegovini različitih nivoa vlasti koji u svojoj nadležnosti vode računa o politikama iz oblasti pravde podrazumijevamo kao sektor pravde u BiH. Ovaj sektor, kao i drugi, zbog nerazvijenosti javnih finansija i razvojnog planiranja resursa često je u potrebi za dodatnim sredstvima kojim bi zatvorio finansijsku konstrukciju za implementaciju reformskih aktivnosti definisanih Strateškim okvirom za reformu sektora pravde u BiH (SoRSP u BiH).

Uspješna implementacija reformskih aktivnosti SoRSP-a u BiH zahtijeva efikasno, djelotvorno, održivo i dosljedno vodstvo institucija sektora pravde u BiH na implementaciji reformi, visok stepen zajedničkog sektorskog djelovanja, koordinacije i usklađenosti donatorske pomoći na implementaciji reformi definisanih SoRSP-om u BiH.

1.2 Metodologija procjene

Procjena efikasnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH zasnovana je na principima Pariške deklaracije iz 2005. godine¹.

Donatori i zemlje koje primaju donatorsku pomoć su se u Pariškoj deklaraciji obavezali na praćenje i mjerjenje napretka u poboljšanju efikasnosti donatorske pomoći.

Izvještaj prati ispunjenje obaveza institucija sektora pravde u BiH kroz pet principa Pariške deklaracije: vlasništvo, prilagodba, usklađenost, upravljanje usmjereno prema postizanju rezultata i uzajamna odgovornost.

Za praćenje i mjerjenje napretka u implementaciji principa Pariške deklaracije o efikasnoj pomoći, definisan je skup pokazatelja i obaveze koje su iz njih proistekle, na osnovu kojih se prati uspješnost primjene. Izvještaj je izrađen na osnovu dostupnih podataka o implementaciji reformi u sektoru pravde i javne uprave u BiH, implementaciji projekata u sektoru pravde u BiH, baze podataka o projektima Ministarstva finansija i trezora (MFT), informacija institucija sektora pravde u BiH, pregleda aktivnosti donatora, donatorskih izvještaja o implementaciji projekata i ocjeni efikasnosti u sektoru pravde u BiH.

Kroz razmatranje dokaza, njihovo potvrđivanje ili opovrgavanje za svaki od pet principa Pariške deklaracije izvještaj procjenjuje opći stepen napretka kao mali, umjeren ili visok, te navodi dokaze o danoj ocjeni.

---

¹ BiH je od 2010. godine članica Pariške deklaracije.

2. PROCJENA EFIKASNOSTI POMOĆI

2.1 Princip: „Vlasništvo“

Vlasništvo podrazumijeva kapacitete sektora pravde u BiH u izvršavanju efikasnog vodstva u implementaciji Strateškog okvira za reformu sektora pravde u BiH (SoRSP-u u BiH) i drugim javnim politikama sektora pravde u BiH.

U ovom dijelu pažnja se usmjerava na postojanje dugoročne sektorske strategije s kojom donatori usklađuju pomoć, kao i procjenu stepena aktivnog djelovanja institucija sektora pravde BiH u radu s donatorima na identifikaciji potreba za finansiranjem.

Na osnovu niže navedenih dokaza trenutni stepen napretka u vezi s ovim principom i u 2023. godini je ocijenjen kao umjeren, što je jednako ocjeni iz ranijeg perioda čime ova ocjena ukazuje na zastoje i povećava rizik gubitka potpore donatora reformskim aktivnostima.

1) Strateški okvir za implementaciju reformi u sektoru pravde u BiH

Zadnji važeći strateški dokument sektora pravde bila je Strategija za reformu sektora pravde (SRSP) u BiH i njen revidirani Akcioni plan (AP) za period 2019. i 2020. godine čije važenje je isteklo.

Kako bi blagovremeno izradili novi strateški okvir za reforme sektora pravde u BiH, Ministarstvo pravde BiH (MP BiH) i nadležne institucije za koordinaciju procesa praćenja provedbe važeće SRSP u BiH u 2020. godini su pokrenule proces izrade nove SRSP u BiH. MP BiH je, kao nadležna institucija za koordinaciju, u partnerstvu s drugim institucijama u sektoru pravde u BiH, usaglasila metodologiju i izradila Izvještaj o procjeni implementacije prethodne SRSP u BiH i pratećeg AP-a, definisala korake i izradila Analizu trenutnog stanja u sektoru pravde u BiH.

Vijeće ministara (VM) BiH je na 25. sjednici, održanoj 5. 2. 2021. godine osnovalo Radnu grupu za izradu SRSP-a u BiH za period od 2021. do 2027. godine i pratećeg AP-a (Radna grupa), a članove Radne grupe je rješenjem imenovao ministar pravde BiH.

Po osnivanju Radne grupe razmatrani su i finalizovani ranije izrađeni dokumenti Izvještaja o procjeni implementacije ranije SRSP u BiH i AP-a i Analiza stanja u sektoru pravde u BiH, a intenziviran je rad na prednacrtu SRSP-a u BiH i AP-a. Jedan od izazova pripreme ovog akta pored korištenja nedovoljnih vlastitih resursa je bio i rad u vrijeme vanrednih okolnosti proglašene svjetske epidemije zarazne bolesti zbog čega je rad bio ograničen na elektronsku komunikaciju.

Pored navedenog držeći se definisanog rasporeda izrade akata Radna grupa je pripremila prednacrt SRSP-a u BiH za period od 2021. do 2027. godine, koji je krajem juna 2021. godine razmatran u širokim konsultacijama same Radne grupe, međunarodnih organizacija u BiH, profesionalne zajednice u BiH, nevladinih organizacija i predstavnika donatorskih organizacija u BiH.

Usporedo uz dokument strategije je izrađen i Pregled pokazatelja implementacije SRSP u BiH i dostavljen na konsultacije članovima Radne grupe, koja uključuje i pet predstavnika organizacija civilnog društva, potpisnica Memoranduma o saradnji, kao i međunarodnim organizacijama u BiH, profesionalnoj zajednici u BiH i drugim organizacijama civilnog društva i donatorima u BiH.

Po odobrenju SRSP-a u BiH nastavljene su aktivnosti Radne grupe na pripremi nacrta AP-a. U ovoj fazi Ministarstvo pravde Republike Srpske (MP RS), kao član Radne grupe, dostavilo je obavještenje da se povlači iz rada Radne grupe, zbog vanjskih vanrednih okolnosti, onemogućujući finaliziranje akta.

Suočeni s izazovom zastoja, MP BiH je otvorilo šire konsultacije s drugim članovima Radne grupe, pravosudnom zajednicom i civilnim društvom u BiH u vezi s nacrtom SRSP-a u BiH u cilju obogaćivanja sadržaja teksta nacrta SRSP-a u BiH i Pregleda pokazatelja.

Shodno tome tokom 2022. godine MP BiH je u saradnji s Misijom OEES u BiH organizovalo pet radno-konsultativnih sastanaka u BiH (Sarajevo, Banja Luka, Mostar, Tuzla i Zenica). Radionice su ocjenjene uspješnim s obzirom na brojne dostavljene prijedloge za unapređenje sadržaja.

S obzirom na navedenu situaciju, kao i promjenu vlasti shodno općim izborima u oktobru 2022. godine početkom 2023. godine MP BiH je izradilo i VM BiH uputilo Informaciju o statusu izrade nacrta Strategije za reformu sektora pravde u BiH, Akcionog plana i pokazatelja implementacije, koja je razmatrana i usvojena na 6. sjednici VM BiH održanoj 16. 3. 2023. godine. Shodno zaključcima iz informacije ponovno je pokrenuta radna grupa u punom sastavu koja je razmotrila dopunjeni prijedlog SRSP-a u BiH, kao i prednacrt AP-a. Na osnovu zaključaka VM BiH i Radne grupe, 30. 5. 2023. godine održan je sastanak/konferencija ministara pravde Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske s predsjednicima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV BiH) i Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (PK BD BiH) koja je razmotrila nacrt akata. S obzirom na dodatne primjedbe iz RS-a skup ministara je zaključkom zatražio dodatno usaglašavanje teksta dokumenta što je učinjeno na sastanku Radne grupe održanom 14. 6. 2023. godine. Sastanku Radne grupe nisu prisustvovali članovi RS-a zbog čega su preduzeti dodatni konsultativni koraci. U konsultacijama RS je dao odobrenje na tekst SRSP-a u BiH za usvajanje, ali je potrebno doraditi nacrt AP-a i u međuvremenu izrađeni prijedlog koštanja istog.

Prije upućivanja u proceduru usvajanja za SRSP u BiH su provedene široke javne konsultacije gdje nije bilo dodatnih primjedbi.

S obzirom da je na 31. sjednici Vijeća ministara od 7. 12. 2023. godine iznesena primjedba na naziv strateškog dokumenta, a koja je uvažena, dokument izrađen pod nazivom Strategija je preformulisan u naziv Strateški okvir za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini (SoRSP u BiH), te je isti s izmijenjenim nazivom upućen i uvršten na 34. sjednicu VM BiH od 28. 12. 2023. godine na kojoj je odgođeno razmatranje zbog potrebe dodatnog razmatranja i usaglašavanja na Odboru za unutrašnju politiku. Dokument SoRSP-a u BiH je upućen na usvajanje s prijedlogom zaključka da se nakon odobrenja završi izrada AP-a i plana koštanja u realnom vremenskom okviru. U procesu konsultacija članova VM-a BiH zatraženo je da se MP RS oglasi o nacrtu SoRSP-a u BiH. MP RS je u odgovoru dostavio dodatne sugestije za ispravkom sadržaja.

2) Usklađivanje planova i SoRSP-a u BiH

SoRSP u BiH je usklađen s relevantnim strateškim dokumentima u BiH, kao što su: Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine, Strategija integrisanja BiH u EU, Strateški okvir za reformu javne uprave, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, Strategija prevencije i borbe protiv korupcije, itd. Na ovaj način osiguran je usklađen doprinos sektora pravde u BiH razvitku u BiH. S izradom SoRSP-a u BiH, u sektoru pravde u BiH je otpočela ili je okončana izrada određenog broja strategija koje se bave posebnim pitanjima iz ovog sektora, kao što su Državna strategija za rješavanje predmeta ratnih zločina u BiH, Strategija za alternativno rješavanje sporova, Strategija borbe protiv maloljetničkog prestupništva na entitetskim nivoima i Strategija tranzicijske pravde u BiH, a s kojima su povezane i same pojedine reformske aktivnosti.

Za rad institucija kao sektora nadalje vlada izazov nedostatka kvalitetne analize, sačinjene u formi Funkcionalnog pregleda sektora, koja bi otklonila ili bar djelimično uticala na bolje razumijevanje među institucijama sektora pravde u BiH o ulogama, odgovornostima i preciznije podijeljenim nadležnostima za implementaciju politika sektora pravde u BiH.

BiH se bori s izazovom reforme javne uprave za koju je doneseni Strateški okvir, istekao u 2022. godini, u 2023. godini je produženo važenje do 2027. godine, a koji je odgovor na zahtjeve standarda dobrog upravljanja prema principima SIGMA-e i nedostatkom metodološkog vodiča za dugoročno i sektorsko planiranje koje se odnosi na jednoobraznost pripreme istih. Kroz izradu planova koštanja i provođenjem postupka vrednovanja u narednom periodu će se nastojati uticati na unapređenje vlastitih kapaciteta.

U cilju otklanjanja i umanjenja rizika preklapanja određenih aktivnosti, implementacija strategija, koje se tiču institucija sektora pravde u BiH, bit će jednoobrazno koordinirane putem predloženih mehanizama praćenja i izvještavanja.

Radi optimiziranja i većeg stepena uspješnosti implementacije SoRSP-a u BiH potrebno je u godišnje planove rada institucija sektora pravde u BiH unijeti aktivnosti koje budu definisane AP-om SoRSP u BiH, a što je i u samom aktu navedeno kao obaveza.

Zajedno s izradom novog strateškog okvira u 2023. godini, MP BiH i VSTV BiH su izradili vlastite srednjoročne planove rada za period od 2024. do 2026. godine koji su usklađivani s prednacrtom SoRSP u BiH. Entitetska ministarstva pravde BiH svojim propisima su bila u obavezi izraditi i donijeti srednjoročne planove rada što je i učinjeno, ali ih je potrebno uskladiti s prijedlogom aktivnosti SoRSP-a u BiH.

3) Ograničeni kapaciteti koordiniranja donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH

Kako bi se osiguralo da donatorski projekti imaju veći učinak i obuhvat, potrebno je nastaviti rad na uspostavi i unapređenju mehanizama koordinacije unutar sektora pravde u BiH. Koordinacijski mehanizmi u sektoru pravde u BiH postoje, ali nisu dovoljno djelotvorni, zbog manjka kapaciteta za analizu, komunikaciju i planiranje reformskih aktivnosti.

MP BiH i VSTV BiH su u 2023. godini nastavili jačati kapacitete za privlačenje i koordiniranje donatorske pomoći. Iako su takve funkcije uspostavljene u FMP-u i MP RS kapaciteta su ograničeni. U kantonalnim ministarstvima pravde i PK BD BiH upravljanje donatorskom pomoći je nerazvijeno dijelom zbog nedovoljnih materijalnih resursa i ljudskih potencijala.

VSTV BiH je uz podršku IPA projekta pripremio novi koncept donatorske koordinacije, te održao zajednički sastanak VSTV-a i MP BiH 7. 7. na kojem je taj koncept predstavljen, kao pilot koji se na sektor može primijeniti.

U 2023. godini organizacija sastanaka informisanja donatorske zajednice ispred MP BiH je odložena. Ova aktivnost je vezana uz usvajanje SoRSP u BiH i mehanizme koordinacije praćenja implementacije, kao i projekat IPA 2018 podrške za unapređenje strateškog planiranja i koordinacije pomoći. S projektom IPA 7. 7. 2023. godine je održan sastanak informisanja i koordinacije donatora na kojem je predstavljen plan unapređenja koordinacije i zakazan budući sastanak za početak 2024. godine.

U 2023. godini MP BiH je ažuriralo bazu kontakata donatora u sektoru pravde u BiH i popis tekućih i provedenih projekata.

MP BiH godišnje izrađuje ili ažurira i Mapu pokrivenosti strateških programa i pripadajućih aktivnosti iz SoRSP u BiH s projektima donatorske pomoći. Kako je tokom 2021. godine započela izrada nove SoRSP u BiH, koja nije finalizirana, rad na Mapi pokrivenosti je u 2023. godini odgođen.

4) Preuzimanje vodstva u koordiniranju pomoći na svim nivoima

2020. godine prestala je važiti SoRSP u BiH i AP. Praćenje donatorske pomoći i njena koordinacija dio je SoRSP-a u BiH, a odnosi se na izgradnju institucionalnih kapaciteta i njihovu sposobnost da upravljaju politikama, što uključuje koordinaciju, upravljanje i praćenje donatorske pomoći. U vrijeme važenja SoRSP-a u BiH, komunikacija i razmjena informacija su bile redovne, čime je i praćenje implementacije donatorske pomoći bilo lakše i brže.

Vezano uz kapacitete za koordinaciju i upravljanje potrebno je istaknuti da je 2016. godine otkazan projekat EU koji je imao za cilj jačanje kapaciteta za strateško planiranje i programiranje budžeta, kao i jačanje mehanizma koordiniranja u sektoru pravde u BiH.

Pored navedenog, 2019. godine otkazan je projekat Švicarske razvojne agencije i UNDP-a koji se namjeravao baviti aktivnostima na unapređenju koordiniranja donatorske pomoći svih upravnih nivoa.

Projekat IPA 2018. godine potpore sektoru pravde predviđena je nova pomoć strateškom planiranju institucija sektora pravde čiji početak je ovisio o usvajanju nacrta nove SoRSP u BiH. Kako do istog nije došlo, te kako je i zbog potrebe za dodatnim razmatranjem opsega aktivnosti, projekat otpočeo tek u junu 2023. godine, aktivnosti projekta su odgođene. Projekat predviđa jačanje kapaciteta za strateško planiranje u institucijama, kao i unapređenje mehanizama za koordiniranje kako između institucija sektora pravde, tako i s donatorskom zajednicom (automatizacija razmjene informacija, mapiranje donatorske pomoći u odnosu na stupove reformi, razvoj plana komunikacije i koordinacije s donatorima, analiza nastajanja, arhiviranja i ponovne upotrebe podataka u procesu donošenja odluka). S projektom je krajem 2023. godine dogovorena izrada analize kapaciteta za strateško planiranje što dijelom uključuje i donatorsku pomoć.

2.2 Princip: „Prilagodba“

Na osnovu principa prilagodbe procjenjuje se stepen u kojoj mjeri donatori zasnivaju svoju potporu na postojećim sektorskim i institucijskim strategijama, te u kojoj mjeri donatori koriste domaće sisteme i postupke finansijskog poslovanja, uključujući i javne nabavke.

Na osnovu niže navedenih dokaza, trenutni stepen napretka u vezi s ovim principom ranije je ocijenjen kao umjeren i u 2023. godini nije bilo dodatnog napretka.

1) Donatori svoju podršku zasnivaju na sektorskoj strategiji

Donatori u BiH podržavaju uvođenje sektorskog pristupa u implementaciji sektorskih razvojnih strategija, jer omogućuju stratešku usklađenost donatorske pomoći s državnim prioritetima, povećanje efikasnosti donatorske pomoći, usaglašavanje sredstava iz budžeta domaćih institucija s donatorskom pomoći i kreditima međunarodnih finansijskih institucija i uvid u dugoročne učinke vanjske pomoći.

EK se opredijelila da će svoje finansiranje zasnivati isključivo na razvojnim sektorskim strategijama. Značajni donatori u sektoru pravde u BiH donatorsku pomoć zasnivaju na sektorskoj strategiji. Jedna od slabosti je to što postojeće sektorske strategije nemaju prateće planove koštanja implementacije, niti mapu donatorske pomoći shodno strukturi same strategije otežavajući prilagodbu donatora i identifikaciju te prilagodbe od strane institucija u BiH.

2) Korištenje domaćih sistema se uglavnom još izbjegava

Većina donatora koristi vlastite ili neke druge nevladine strukture, preko kojih vrši ugovaranje i implementaciju projekata. Projekti koji se provode unutar VSTV-a BiH predstavljaju izuzetak od toga. Kapaciteti za to, ranije uspostavljeni u Sekretarijatu VSTV-a BiH, su u značajnoj mjeri razvijeni kroz višegodišnje iskustvo u upravljanju donatorskom pomoći, oslanjajući se na domaće sisteme javnih nabavka i revizije.

Kao jedan od modaliteta pomoći EU je i potpora budžetu kojim se prenosi ovlaštenje upravljanja s EU na zemlju korisnicu. Za njegovo korištenje potrebno je ispuniti pretpostavke sektorskog pristupa i razvijenost sistema javnih finansija.

3) Slab sistem javnih finansija i nabavki, te njihova upotreba

Informacioni sistem upravljanja budžetom je operativan.

Za daljnje jačanje domaćih sistema finansija i nabavki provodi se više projekata koji se finansiraju iz IPA sredstva i drugih donatorskih sredstava u oblasti unapređenja upravljanja javnim finansijama. Ne postoji usaglašeno stajalište o njihovoj implementaciji, što utiče na slabo povjerenje i skorašnji prelazak donatora na korištenje domaćih sistema.

Institucije sektora pravde na državnom nivou su uskladile tok i vremenske okvire aktivnosti u vezi sa svim fazama u postupku strateškog planiranja i pripremanja budžeta.

Zakonima o razvojnom planiranju na nivou entiteta i kantona to je urađeno tokom 2020. i 2021. godine, pri čemu se sada nalaze u ranoj fazi uvođenja procesa sustavnog planiranja. Isto tako na nivou Brčko distrikta BiH doneseni su novi propisi o razvojnom planiranju, ali još nisu potpuno u upotrebi.

Usvojene su izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama BiH.² Njegovo usvajanje je preporuka EK za prelazak na korištenje domaćih sistema u BiH.

---

² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 59/22).

2.3 Princip: „Usklađenost“

Principom usklađenosti procjenjujemo u kojoj mjeri su aktivnosti donatora usklađene, transparentne i zajednički efikasne.

Na osnovu niže navedenih dokaza, trenutni stepen napretka u vezi s ovim principom ranije je ocijenjen kao umjeren i u 2023. godini nije bilo dodatnog napretka.

1) Donatorske organizacije koriste instrumente koordiniranja kao alat usklađivanja donatorske pomoći, ali u nedovoljnoj mjeri

Forum za koordiniranje razvojnih partnera sastavljen je od preko 20 značajnih donatorskih agencija i finansijskih institucija u BiH, čijim radom moderira MFT. Ministarstvo finansija i trezora u saradnji s predstavnicima institucija u Bosni i Hercegovini i članicama Foruma za koordiniranje razvojnih partnera, s ciljem veće usklađenosti aktivnosti i poboljšanja saradnje unutar donatorske zajednice u BiH, od 2006. godine inicira izradu izvještaja Pregled aktivnosti razvojnih partnera u BiH, a posljednji je izrađen za 2021. godinu. Izvještaj pruža sveobuhvatan pregled donatorskih projekata i programa, informacije o najnovijim razvojnim aktivnostima i reformama provedenim u prioritetnim sektorima u Bosni i Hercegovini, kao i planiranim razvojnim aktivnostima. U 2023. godini održana su dva sastanka ovog foruma na kojima su predstavljene aktivnosti koordinacije donatora u sektoru pravde u BiH i gdje predstavljen projekat IPA 2018 podrške za unapređenje strateškog planiranja i koordinacije pomoći.

Najznačajniji donatori sektora pravde u BiH koriste bazu projekata za usklađivanje donatorske pomoći, uglavnom na strateškoj, a manje na operativnom i projektnom nivou.

2) Donatori pokušavaju uspostaviti formaliziran postupak koordiniranja i usklađivanja postupaka za izvještavanje, budžete, upravljanje finansijama i javne nabavke

S obzirom na to da je EK, a time i Delegacija EU u BiH, započela s primjenom sektorskog pristupa dodjele novčane pomoći iz IPA fondova, razrađena je, razmotrena i donesena odluka zemalja EU, okupljene oko Pariške deklaracije, koje su izrazile spremnost na uspostavu efikasnije pomoći. Sektorski pristup ima za cilj uspostaviti „vlasništvo“ institucija u BiH nad politikama, kao i nad donošenjem odluka o dodjeljivanju sredstava potrebnih za pojedine sektore, s tim da sektor pravde u BiH je podsektor vladavine prava koji se odnosi još i na osnovna prava i sigurnost.

Okvirni sporazum između BiH i EK o aranžmanima za implementaciju finansijske pomoći EU za BiH u okviru IPA II i III predviđa uspostavu formaliziranih postupaka koordiniranja i usklađivanja postupaka za izvještavanje, budžete, upravljanje finansijama i javne nabavke.

3) Projekti u sektoru pravde s udruženim sredstvima

U sektoru pravde u BiH postoji nekoliko projekata koji se provode kao projekti nekoliko donatora s udruženim sredstvima. Kod projekta finansiranih od strane EU, VSTV BiH ostvaruje i koordinira zajednički rad donatora na sljedećim projektima:

- 1) Projekat unapređenja kvalitete pravosuđa, finansiran od strane Norveške i Holandije,
- 2) Podrška pravosuđu u BiH - Jačanje kapaciteta tužilaca u sistemu krivičnog pravosuđa, finansiran od strane Švicarske i Norveške,

- 3) Projekti EU4Justice-IPA 2018 faza II i IPA 2019, Evropska unija (Španija i Francuska),
- 4) Projekti Vijeća Evrope u okviru inicijative Horizontalna potpora (Horizontal Facility), treća faza (EU i Vijeće Evrope):
Inicijativa za pravnu sigurnost i efikasno pravosuđe u BiH,
Osiguranje održivih rješenja u pogledu upravljanja rehabilitacijom nasilnih ekstremnih zatvorenika u Bosni i Hercegovini,
Borba protiv digitalnog i seksualnog nasilja nad ženama u Bosni i Hercegovini,
Daljnje unapređenje tretmana lica lišenih slobode i lica kojima je izrečena kazna ili sankcija u Bosni i Hercegovini,
Jačanje institucionalnih kapaciteta u oblasti slobode izražavanja i informiranja u Bosni i Hercegovini.

2.4 Princip: „Upravljanje usmjereni prema rezultatima“

Pariška deklaracija predviđa mjeru u kojoj se država pridržava ovog principa kroz udio donatorske tehničke saradnje, posredstvom koordiniranih projekata, a koji su dosljedni centralnim razvojnim strategijama zemlje korisnice i donatora. Za potrebe ove procjene, princip se tumači kao stepen u kojem se donatori koordiniraju u primjeni prioritetnih programa sektora pravde u BiH.

Na osnovu niže navedenih dokaza, trenutni stepen napretka u vezi s ovim principom ocjenjuje se kao umjeren.

1) Veze između razvojnih strategija i sektorske strategije na godišnjem i višegodišnjem nivou jačaju

U izradi Strateškog okvira institucija BiH do 2030. godine (nadalje Strateški okvir), kao krovne strategije, učestvovalo je i Ministarstvo pravde BiH kao član interresornog organa, a koji je usvojen 2022. godine. S obzirom na to da je usporedo rađen i SoRSP u BiH to je vođena briga da elementi istog budu dijelom Strateškog okvira. Opći cilj SoRSP u BiH je strateški cilj i prioritet Strateškog okvira, a komplementaran je s prioritetima i obavezama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Strategije integriranja BiH u EU i strateških dokumenata iz upravne, osnovnih prava i sigurnosne oblasti.

U junu 2022. godine MP BiH je kroz proces konsultacija s nadležnim institucijama, dajući doprinos u procesu revizije Strateškog odgovora za period 2023. - 2025. godine, omogućio povezivanje strateških ciljeva nacrta SoRSP u BiH sa Strategijom proširenja EU. Revizija se nije vršila tokom 2023. godine, već zahvati na projektnim prijedlozima.

2) Nedovoljno razvijen okvir procjene koji prati napredak naspram najvažnijih dimenzija razvojne i sektorske strategije, kao i nedovoljno razvijen sistem izvještavanja koji bi bio usmjeren na rezultate

SoRSP u BiH predviđa uspostavu okvira za praćenje i ocjenu napretka koji okuplja sve institucije sektora pravde u nadzorni organ. Praćenje i ocjena će se vršiti na osnovu pokazatelja strateških i operativnih ciljeva i praćenja ostvarivanja za njih zadanih vrijednosti.

Ovaj okvir je unaprijeđen u odnosu na prethodno postavljeni za koji je ocijenjen kao nedovoljno razvijen i neadekvatan u praćenju rezultata rada, a što je dijelom i zbog slabih kapaciteta za praćenje i procjenu napretka u institucijama sektora. Koristeći metodologiju SIGMA za strateško planiranje i vodeći se primjerom načina na koji je izrađen strateški okvir za reformu javne uprave novom SoRSP u BiH je razvijen okvir

Izvještaj o praćenju i procjeni efikasnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini praćenja i procjene napretka čiji rezultati uspješnosti će ovisiti o izgradnji sistema, kapaciteta i dosljednosti u primjeni takvog okvira.

3) Struktura SoRSP-a u BiH

Nacrt SoRSP u BiH je definisan slično prethodnoj strategiji po pet oblasti reforme s redefiniranom vizijom, misijom, općim, strateškim i operativnim ciljevima iz kojih proizlaze aktivnosti strategije.

Okvir za praćenje SoRSP u BiH, kao što je u drugom dokazu navedeno, određen je i naveden u dokumentu strategije, a okosnicu čini grupa okupljena oko koordinatora reforme koje će predložiti institucije. Ovo je način na koji se pristupilo praćenju reforme javne uprave i pojednostavljenog zbog slabih kapaciteta za upravljanje koji su predmetom razvoja i unapređenja definisano samom strategijom. Pored grupe tu su Tehnički sekretarijat koji povezuje tehničko i strateško praćenje provedbom i upravljanja reformom, te Ministarska konferencija koja je politički i strateški organ upravljanja reformom. Rad ovih organa uređuje Poslovnik o radu i Smjernice za rad.

Novi okvir za praćenje uzeo je u obzir preporuke SIGMA principa dobrog upravljanja i alata za strateško planiranje, te shodno istom su unaprijeđeni ciljevi i pokazatelji izradom Pregleda pokazatelja provedbe na strateškim i operativnim ciljevima.

SoRSP se nalazi u proceduri razmatranja i usvajanja od nadležnih organa vlasti, po čijem okončanju slijedi izrada nacrtta Akcionog plana i koštanja provedbe, te uspostava organa za praćenje što se očekuje tokom 2024. godine.

2.5 Princip: „Uzajamna odgovornost“

Pariška deklaracija poziva na obostranu odgovornost za efikasnost donatorske pomoći. Za sektor pravde u BiH to znači postojanje određenog mehanizma procjene napretka o obavezama zemlje, a što uključuje i efikasnost donatorske pomoći. Postoje tri ključna kriterija koja se moraju ispuniti kako bi se odgovorilo postoji li uzajamna odgovornost, a to su: 1) postojanje politike pomoći ili strategije dogovorene u postojećem okviru između partnera, sektora pravde i donatora, 2) postojanje posebnih ciljeva za efikasnost pomoći za partner institucije i za donatore i 3) procjena postignutih ciljeva između donatora i partner institucija u zadnje dvije godine, koji su konsultirani u širokom krugu između zemlje korisnice i donatora zainteresiranih za sektor pravde. U BiH ne postoji jasna nadležnost oko vođenja odgovornosti zemlje za cijelokupnu donatorsku pomoć u zemlji, kako zbog odsustva mehanizama koordiniranja i komunikacije različitih nivoa vlasti u BiH, tako i zbog nedostatka ili nedorečenosti propisa koji uređuju područje politike donatorske pomoći. Za institucije sektora u BiH važno je da u postojećem institucijskom okviru preuzmu odgovornost nad postupkom definisanja prioriteta u kojem su procjene usmjerene prema rezultatima. Za donatore to znači izgradnju kulture povjerenja i poticanje zemlje na preuzimanje vlasništva, kao i pomoći u procjeni institucionalnog okvira i jačanja kapaciteta, kako bi odgovorili izazovima dobrog upravljanja javnom upravom do moguće određene mjeri.

Na osnovu niže navedenih dokaza, trenutni stepen napretka u vezi s ovim principom procjenjuje se kao slab.

1) Sektorska politika pomoći i odnos prema donatorima su slabili, dok je jačao odnos donatora prema sektoru

Prvenstveni razlog slabljenja sektorske politike pomoći i odnosa prema donatorima je sporost u izradi i donošenju SoRSP-a u BiH i njenog AP-a, kao i implementacija mjera akata koji su proizašli iz projekata pomoći izradi i implementaciji SoRSP-a u BiH, a odnose se na pitanje otklanjanja nedostatka sistema za planiranje, praćenje i izvještavanje implementacije SoRSP-a u BiH.

Bosna i Hercegovina nema jedinstvenu politiku pomoći ili okvirni plan što dodatno posložnjava razvoj sektorskog politika. Dodatno tomu doprinosi što je neuređen i neusklađen pravni okvir u BiH za razvoj dugoročnih strateških planova.

Forum institucija sektora pravde i forum za informiranje i koordiniranje donatora, zbog neizvjesnosti procesa izrade i usvajanja SoRSP-a u BiH, su konstantno odlagani iz razloga što nedostaje okvir oko čega bi forum se organizirao što je uticalo na slabljenje sektorske politike prema donatorskoj pomoći. Slično tome i inim izazovima niti predviđeni mehanizmi za nadzor sektorske pomoći u okviru IPA-e nisu zaživjeli, čak više u 2023. godini su skroz izostali, ali se ističe dobra praksa u pogledu organizacije i održavanja sastanaka upravnih odbora IPA-e projekata za pravdu i osnovna prava koji okupljaju nadležne korisničke institucije i organe zadužene za praćenje i koordinaciju donatorskom pomoći u sektoru. U okviru svog mandata Sekretarijat VSTV-a BiH za oblast reforme pravosuđa i u okviru planiranih i projekata u implementaciju redovno vrši tehničku koordinaciju pomoći radi ostvarivanja njihovih rezultata. Od 2023. godine s projektom EU potpore sektoru pravde, druga faza, započete su aktivnosti na unapređenju koordinacije donatorske pomoći, prvenstveno namijenjene sektoru pravde u BiH, ali zbog odsustva strateškog okvira, skoncentrirane su na pravosuđe. U okviru ove pomoći održan je prvi sastanak na kojem je predstavljen plan unapređenja pomoći, a koji uključuje razvoj platforme za planiranje, praćenje i koordinaciju pomoći. Novi sastanak je planiran u 2024. godini.

U sklopu dobre prakse koordinacije donatorske pomoći MP BiH bez obzira na izazove, u saradnji s institucijama sektora pravde u BiH, izrađuje ovaj godišnji Izvještaj o

Izvještaj o praćenju i procjeni efikasnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini
praćenju i procjeni efikasnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH, koje se referira na principe Pariške deklaracije i stepen njihove primjene u sektoru.
Pariški principi s obzirom na odsustvo strateških ciljeva postala su sama ciljevi efikasnosti pomoći čime se ravna ovaj izvještaj.

Uz postojanje gore navedenih elemenata koordinacije donatorske pomoći i pokušaja uspostave sektorske politike upravljanja i koordinacijom pomoći može se zaključiti kako zbog izazova i rizika na tehničkom i strateškom nivou, koji sprečavaju upravljanje i prioritizaciju, sektorska politika pomoći je slabila.

S druge strane donatorska zajednica koja svoju pomoć veže za razvoj oblasti vladavine prava, napose pravde, razvijali su i tako vezivali svoje planove shodno dostupnim strateškim aktima kao što je Strateški okvir do 2030. godine i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji sadrže opći strateški cilj i prioritete reforme u sektoru.

Ovaj Izvještaj će se konsultirati u širokom krugu s partner institucijama i donatorima koji imaju uložen interes u sektor pravde u BiH.

2) Informacije o projektima u sektoru pravde u BiH

Baza podataka projekata u sektoru pravde u BiH je uspostavljena na osnovu informacija prikupljenih iz baze podataka o donatorima kojom administrira MFT, planova rada donatora, pojedinačnih sastanaka s donatorima i izvještaja o implementaciji SoRSP u BiH, te donatorskih izvještaja na implementaciji projekata. Razvijanje detaljne baze podataka projekata u sektoru pravde u BiH ograničavaju informacije o projektima koje nisu potpune, jer izostaje doprinos donatora odnosno podaci koji se dostave Sektoru za koordiniranje međunarodne ekonomske pomoći u MFT su nepotpuni i/ili nedovoljno detaljni kako bi se elektronska baza podataka o donatorskoj pomoći mogla potom iskoristiti za adekvatno razvrstavanje pomoći po sektorima.

PIMIS, kao elektronska baza podataka, je alat institucija u BiH za programiranje pomoći kojii, za razliku od baze podataka projekata, je uspostavljen ranije, a omogućuje planiranje, pregled i praćenje projekata koji doprinose realizovanju ciljeva definisanih strateškim okvirom, srednjoročnim programima/planovima i godišnjim planovima, koje kandidiraju i ažuriraju institucije na nivou BiH.

U julu 2023. godine institucije BiH su, shodno Metodologiji za pripremanje i izradu Programa javnih investicija/razvojno-investicijskog programa institucija BiH, ažurirale podatke o projektima u PIMIS bazi. Na osnovu promjena unesenih od strane institucija BiH sačinjen je Nacrt prijedloga programa javnih investicija/Razvojno-investicijski program institucija BiH za period 2024. – 2026. godine, koji je usvojen na 21. sjednici VM BiH održanoj 31. 8. 2023. godine. Tokom 2023. godine MFT je unaprijedilo okvirnu metodologiju pripreme i izrade Programa javnih investicija kako bi u potpunosti se sve značajke informacionog sistema i sam Program koristio za upravljanje i unapređenje svog rada i ispunjavanje ciljeva i mandata institucija u BiH.

3. ZAKLJUČCI

Ova procjena ukazuje na to da, općenito govoreći, postoje dokazi o malom napretku na primjeni pokazatelja Pariške deklaracije u sektoru pravde u BiH u 2023 godini. Vlasništvo nije imalo značajnijih pomaka, s obzirom i na to da izrada i usvajanje SoRSP-a u BiH se odugovlači na političkom i tehničkom nivou zbog nesuglasja oko pojedinih pitanja strategije i integracije prioriteta, ad hoc i nedovoljne, nesustavne izgradnje kapaciteta, te time slabeći vlasničku vezu nad integriranim upravljanjem razvoja i reforme politika sektora pravde u BiH.

Značajniji napredak u pogledu vlasništva su nadgrađeni kapaciteti koji su pripremili samoprocjenu provedbe prethodnog strateškog okvira, analizu stanja, nacrt SoRSP-a u BiH i AP-a s pregledom pokazatelja vodeći se SIGMA principima i preporukama dobrog upravljanja u i iz Strateškog okvira reforme javne uprave. Za cjelokupnu upravu, pa tako i sektor pravde u BiH, vlasništvo predstavlja ključ za efikasnost donatorske pomoći, kao i za upravljanje istom. U narednom periodu sve institucije sektora pravde u BiH će trebati, u saradnji s donatorskom zajednicom radi osiguranja resursa i uzajamnom odgovornosti, uložiti značajnije napore na uspostavi sistema upravljanja kako bi došlo do daljnog napretka na efikasnijoj pomoći, što uključuje i implementaciju aktivnosti izgradnje elemenata sektorskog pristupa. Posebno će biti potrebno, shodno principima i pokazateljima Pariške deklaracije, intenzivno raditi na izgradnji mehanizama upravljanja, koordiniranja i razmjene podataka kako slijedi:

Vlasništvo – Sektorski pristup uspostavljen usvajanjem SoRSP-a u BiH, omogućio bi vlastima u BiH da postavljaju prioritete razvitka shodno principima Pariške deklaracije. Nadalje, omogućio bi jedinstven okvir za mjerjenje efikasnosti korištenja razvojnih sredstava, te ubrzao aktivnosti iz reforme javne uprave i dao potporu sektorskoj koordinaciji. Prema navedenim dokazima za utvrđivanje principa vlasništva je u 2023. godini data ocjena umjeren bez dodatnog napretka. Najznačajniji rezultat u ovom periodu je usaglašavanje spornih pitanja na MK i sastanku RG u vezi izrade strateškog dokumenta, usaglašavanje i dostavljanje Strateškog okvira VM BiH na razmatranje krajem 2023. godine. Značajan rezultat je priprema nacrta AD 2024 „EU4 Justice for All“ za prozor 1 - Vladavina prava i osnovna prava, te demokracija, Tematski prioritet 1 – Pravosuđe, te dostavljanje EK objedinjenog akcionog dokumenta pod nazivom „EU for Rule of Law and Equality“, koji objedinjuje akcione dokumente EU4 Justice for All, EU4 Roma i EU Gender Equality Facility (GEF). Princip vlasništva je osnov za reforme sektora pravde u BiH, koji se uspostavlja od 2008. godine. U sektorskom pristupu, upravljanje i koordinacija donatorskom pomoći povećava efikasnost i učinkovitost pružanja donatorske pomoći, sprečava ponavljanje aktivnosti i dupliranje finansiranja. Koordiniranje uključuje redovne konsultacije i razmjenu informacija s donatorima i domaćom javnošću s interesom za sektor pravde u BiH i primljenu pomoć. Kako bi postigle uspjeh, institucije sektora pravde u BiH trebaju jačati kapacitete za upravljanje donatorskom pomoći i koordinaciju u institucijama BiH, čime bi povećali apsorpcijske kapacitete postojeće i opseg nove pomoći.

Prilagodba – Ocjena o implementaciji principa prilagodbe je umjerena, bez dodatnog napretka u 2023. godini. Predmetna ocjena je dana na osnovu nalaza o blagom napretku na ispunjavanju pretpostavki kojima se omogućuje daljnja prilagodba donatorske pomoći, posebno u oblasti upravljanja javnim finansijama i mogućnosti primjene podrške sektoru pravde u BiH kroz budžet. VSTV BiH je jedina institucija sektora pravde u BiH kojoj se direktno dodjeljuje donatorska pomoć, a projekte u njegovo ime provodi Sekretariat VSTV-a BiH, po važećim procedurama u BiH.

Usklađenost - Za princip usklađenosti u 2023. godini je dana ocjena umjeren napredak. Kao što je ranije navedeno, sektor pravde u BiH još uvijek bilježi određen broj donatorskih aktivnosti koji djeluju udruženi i/ili svoju potporu temelje na podršci pravosuđu u BiH. Ispunjavanje pretpostavki za principe vlasništva i prilagodbe doprinijelo bi i napretku kod principa usklađenosti.

Upravljanje usmjereni rezultatima - U 2023. godini dana je ocjena umjeren napredak. Aktivnosti vezane uz uspostavljanje sektorskog modela popraćene su i zahtjevima za upravljanje prema rezultatima. Značajno je istaći kako su institucije sektora pravde u BiH razvojem nove SoRSP u BiH unaprijedile okvir za praćenje SoRSP-a u BiH, dok s usvojenim pravnim okvirom svih nivoa vlasti za razvojno planiranje postoji naznaka napretka na izgradnji okvira za planiranje, praćenje i izvještavanje.

Uzajamna odgovornost – U 2023. godini je dana ocjena slab napredak. Ovaj pokazatelj mjeri sposobnosti institucija da stvaraju politiku upravljanja i koordinacijom pomoći, kao i da se odgovorno odnose prema učincima preduzetih reformskih aktivnosti. Izgradnja kapaciteta za upravljanje donatorskom pomoći institucija sektora pravde u BiH, koji su inače slabi, stagnirala je, čemu su doprinijeli izazovi vezani uz političke rizike. Odgovornost donatora i politike razvojne pomoći se povećavaju, dok su nejedinstvo i slabo upravljanje reformskim aktivnostima kod institucija sektora pravde u BiH doprinijeli dalnjem slabljenju elemenata politike upravljanja i koordinacijom pomoći. Iz BiH perspektive aktivnosti na reformi javnih finansija ukazuju na određeni napredak u pogledu ovog principa, a ogleda se u nadgradnji elektronskog sistema koji omogućuje „online“ pregled donatorske aktivnosti i godišnje izvještaje pregleda aktivnosti, kao i unapređenjem metodologije pripreme i podnošenja projektnih prijedloga u Program javnih investicija. Uz to sektor pravde u BiH, uz koordinaciju aktivnosti i tehničku pripremu MP BiH, nastavlja redovno izrađivati izvještaj o procjeni i praćenju efikasnosti donatorske pomoći, ali i ažurirati baze projekata vodeći se svim dostupnim izvorima i vlastitom komunikacijom i koordinacijom s donatorima.

4. MJERE I PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE EFIKASNOSTI DONATORSKE POMOĆI U SEKTORU PRAVDE U BIH

Predložene mjere imaju za cilj poboljšati efikasnost donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH.

Preporuke su namijenjene vodstvu institucija sektora pravde u BiH, donatorskoj zajednici i široj javnosti.

Predložene mjere slijede principe Pariške deklaracije.

Princip 1:

VLASNIŠTVO

Osigurava efikasno vodstvo i koordiniranje institucija sektora pravde nad SoRSP u BiH, te uspostavu i održavanje instrumenata koordiniranja s donatorima

Preporuke:

- » poticati na dosljednu implementaciju planiranih reformi iz SoRSP-a u BiH i drugih relevantnih strateških dokumenata;
- » izraditi, uskladiti, usvojiti ili revidirati institucionalne planove u odnosu na reformske agende, Okvir za implementaciju ciljeva održivog razvoja i Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine, nacrta SoRSP u BiH do 2027. godine, Strateškog okvira reforme javne uprave do 2027. godine, Strategije integriranja BiH u EU, nacrta Strategije borbe protiv korupcije, Gender akcionog plana, međunarodnih sporazuma i iste provoditi;
- » nastaviti nadgradnju funkcije strateškog planiranja, upravljanja i koordiniranja pomoći na državnom nivou, te izgradnju unutar entitetskih i kantonalnih institucija sektora pravde u BiH, za što je potrebno ažurirati popis službenika odgovornih za strateško planiranje i donatorsko koordiniranje u svim institucijama sektora pravde u BiH;
- » unaprijediti ljudske potencijale unutar institucija sektora pravde u BiH za upravljanje donatorskom pomoći angažiranjem dovoljnog broja državnih službenika, identificiranjem potreba za sposobnostima i vještinama, te izradom i implementacijom planova osposobljavanja;
- » unaprijediti saradnju između službenika koji se bave poslovima donatorske pomoći na svim nivoima institucija sektora pravde u BiH razmjenom informacija, zajedničkim pothvatima i izgradnjom mreže praktičara.

Princip 2:

PRILAGODBA

Osigurava daljnje jačanje sistema upravljanja javnim finansijama u sektoru pravde u BiH i veći stepen njihove upotrebe od članova donatorske zajednice u sektoru pravde u BiH

Preporuke:

- » poticati uspostavu efikasnijeg sistema upravljanja javnim finansijama i jačati kontrolno okruženje u kojem djeluju institucije sektora pravde u BiH, implementacijom mjera reforme javne uprave u području javnih finansijskih sredstava;
- » unaprijediti postupke definisanja prioriteta i njihovog povezivanja s državnim i sektorskim strategijama, kao i politikama, posebno s prioritetima iz SoRSP u BiH;
- » unaprijediti postupke strateškog planiranja i pripreme budžeta sektora pravde u BiH, kako bi se osigurala potpuna integracija ova dva postupaka i usklađenost između budžeta i strateških planova, odnosno izraditi programske budžete;
- » dodatno unaprijediti vještine osoblja institucija sektora pravde u BiH na pripremi i izvršenju budžeta;
- » jačati veze između funkcija strateškog planiranja i izrade budžeta u institucijama sektora pravde u BiH kroz razvoj unutrašnjih procedura institucija;
- » osoblje za javne nabavke u institucijama sektora pravde u BiH poticati na identifikaciju potreba, analizu uskih grla provedbe nabavki, te na izradu i implementaciju planova osposobljavanja;
- » osigurati hitno djelovanje i dosljednu implementaciju preporuka i nalaza finansijske revizije izdanih od strane glavnih revizorskih institucija u BiH u institucijama sektora pravde u BiH izradom planova za implementaciju preporuka;
- » poticati i pratiti uspostavu sistema javne interne finansijske kontrole i upravljanja u institucijama sektora pravde u BiH, shodno reformama javne uprave u BiH.

Princip 3:

USKLAĐENOST

Doprinosi unapređenju koordiniranja i usklađenosti tijekova pomoći s prioritetima sektora pravde i koordiniranja s donatorima

Preporuke:

- » shodno sektorskemu pristupu upravljanja EU pomoći, uspostaviti instrumente prioritetizacije sektora pravde u BiH za finansiranje iz donatorskih izvora koji se oslanjaju na mehanizme implementacije sektorske strategije, po izradi i donošenju SoRSP u BiH;
- » institucije sektora pravde u BiH se trebaju obavezati kako će samo dogovorene prioritete reformskih oblasti kandidirati za finansiranje iz IPA i drugih donatorskih izvora, te iste iskazivati u programima javnih investicija;
- » redovno informisati donatore u sektoru pravde u BiH i vršiti koordiniranje putem svih dostupnih instrumenata koordiniranja između institucija sektora pravde u BiH i donatora (forumi, tematska koordinacija – pravosuđe), te aktivno učestvovati na sastancima MFT foruma za koordiniranje donatorske pomoći.

Princip 4:

UPRAVLJANJE

Osigurava efikasnije upravljanje pomoći u sektoru pravde u BiH

Preporuke:

- » istražiti mogućnost pronalaska strateškog donatorskog partnera i izrade plana koordiniranja donatorske pomoći institucija sektora pravde u BiH u okviru institucionalnih nadležnosti i shodno tome dosljedno poboljšavati stepen koordinacije donatorske pomoći;
- » unaprijediti plan praćenja i procjene donatorske pomoći jačanjem kapaciteta u institucijama sektora pravde u BiH za analizu i izradu pojedinačnih finansijskih planova, kao i za procjenu sektorskog okvirnog plana koštanja.

Princip 5:

UZAJAMNA ODGOVORNOST

Osigurava da donatorska pomoć bude predvidivija i preciznije evidentirana u sistemu sektora pravde u BiH

Preporuke:

- » izraditi, konsultirati i održavati ažuriranom Mapu pokrivenosti operativnih ciljeva iz SoRSP u BiH s donatorskom pomoći;
- » izraditi i dostaviti prioritetne projekte sektora pravde u BiH u sklopu programa javnih investicija;
- » istražiti mogućnost izrade metodološkog okvira i uz tehničku pomoć izraditi Plan koštanja implementacije SoRSP u BiH kao temelju za određivanje prioriteta sektora i referentnu vrijednost donatorima za potencijalna područja ulaganja donatorske pomoći;
- » unaprijediti i održavati bazu podatka o donatorskim projektima u sektoru pravde u BiH i učiniti je dostupnom za sve domaće i strane učesnike postupaka koordiniranja donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH;
- » redovno održavati bazu podataka kontakata donatora, te je učiniti dostupnom za sve domaće i strane učesnike postupaka koordiniranja donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH.